

Maisted (FP):

Fremskridtspartiet støtter indenrigsministerens lovforslag. Alt, hvad der hedder omsvøbsdepartementer, skal selvfølgelig fjernes.

Steffensen (KrF):

Det var jo ministerens kollega undervisningsministeren, der havde forslaget, da det var fremme sidst. Da kunne vi støtte lovforslaget. Det kan vi naturligvis stadig væk.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Umiddelbart kunne det godt se ud, som om vi gjorde vold på noget ved at komme med et forslag om, at rigshospitalets bestyrelse skulle nedlægges. Der er imidlertid ikke tale om, at vi havde tænkt at foretage en slags attentat på det, og der er heller ikke tale om, hr. Maisted, at rigshospitalets bestyrelse har været et omsvøbsdepartement. Som man netop vil se af lovforslagets bemærkninger, har rigshospitalets bestyrelse haft ganske meget at gøre og har haft en vigtig funktion i samarbejdet med de forskellige sygehuskommuner. Det er vigtigt at understrege, at bestyrelsen har haft en funktion.

Spørgsmålet er nu, da vi er nået så langt, som vi er i dag, om det er rimeligt at opretholde et så stort forum, og om det er rimeligt at opretholde en bestyrelse, som måske i virkeligheden fjerner beslutningerne længere fra sygehuskommunerne, end nødvendigt er. Det kan nemlig, hr. Maisted, blive til et omsvøbsdepartement, hvis en sådan bestyrelse får lov at fortsætte, og det er bestemt begrundelsen for, at vi har foreslået en anden konstruktion. Jeg har lagt megen vægt på, som ordførerne kan se, at lovforslaget er ændret i forhold til førstebehandlingen, hvor man var lidt usikker med hensyn til, om dette nye kontaktorgan nu også var så institutioneret, at man kunne være sikker på, at nogle af de positive ting ved bestyrelsesarbejdet i henseende til kontakten med brugerkommunerne blev opretholdt. Derfor har jeg ændret lovforslaget sådan, at der eksakt i bemærkningerne står, at kontaktorganet holder møde mindst 2 gange om året og i øvrigt efter medlemmernes ønske.

Dernæst står der, at indenrigsministeren efter lovforslagets vedtagelse i øvrigt vil aftale kontaktorganets funktion og sammensætning nærmere med de kommunale parter.

Det er det, som undervisningsministeren og jeg har aftalt med de kommunale parter, altså også med repræsentanterne for sygehuskommunerne, og som det også står i bemærkningerne, har de været indstillet på, at vi lavede noget sådant. Det, de gerne ville sikre sig, var naturligvis, at de havde et kontaktorgan, så de havde så tæt kontakt til ministeren, men naturligvis også til hospitalet, som muligt. Jeg kunne godt høre, at der blev sået lidt tvivl om, hvorvidt det nu var en rigtig disposition at træffe. Jeg håber, at udvalgsarbejdet vil klargøre, at der her er tale dels om en forenkling, dels om en effektivisering og samtidig en stærk understregning af, at sygehuskommunerne opretholder nøjagtig den nære kontakt til rigshospitalet, som er nødvendig.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Mette Madsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 100:

Forslag til lov om ændring af lov om et forebyggelsesråd.

(Fremsat 7/3 84).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Henning Rasmussen (S):**

Vi er enige med ministeren i, at det vil være rigtigt at lade forebyggelsesrådet virke i endnu 3 år, før der eventuelt sker ændringer i loven.

Jeg vil dog gerne føje til, at vi synes, at rådet på de få år med de meget beskedne midler, det har at råde over, har lavet et meget stort og dygtigt arbejde, og vi mener så-

[Henning Rasmussen]

dan set, at rådet allerede i dag har dokumenteret, at folketingets beslutning om at oprette det var rigtig.

Vi mener også, at rådet kunne løse mange både store og små opgaver, hvis der skete nogle beskedne forøgelser af de bevillinger, rådet har – forebyggelse koster jo meget lidt i forhold til det, der spares både økonomisk og menneskeligt – og vi så derfor meget gerne, at der blev stillet noget større bevillinger til rådighed. De tjener som sagt hurtigt sig selv ind, og de vil også give rådet og samtidig dermed minister og folketing bedre muligheder for ved lovrevisionen i 1986-87 at tage stilling til, hvordan strukturen endeligt skal være, og så har man også dermed prøvet at virke under lidt mere rimelige og rigelige forhold end de knappe, man virker under i dag.

Karen Højte Jensen (KF):

Vi kan fra konservativ side tilslutte os det foreliggende forslag om at udskyde revisionen af loven om forebyggelsesrådet. Vi mener, som ministeren gør det, at der ikke på indeværende tidspunkt er basis for at gå ind i en revision. Man har ikke opnået tilstrækkelig erfaring; selv om man dog har en række positive erfaringer, er det nok vigtigt, at man får en bedre baggrund for at vurdere rådets fremtidige arbejde.

Bente Nielsen (V):

Jeg kan også på venstres vegne sige, at vi tilslutter os det lovforslag, der foreligger her. Forebyggelsesrådet har som bekendt kun eksisteret i et par år, og i den periode har man da taget en masse spændende projekter op, bl.a. i samarbejde med kommuner og amtskommuner, men det er endnu for tidligt at vurdere, hvad de projekter kan munde ud i, og hvad man i øvrigt kan bruge forebyggelsesrådet til. Det kan da godt være, at vi om et par år skal overveje at ændre kommissoriet, sammensætningen, størrelsen, eller hvad jeg, men jeg synes som sagt, det er for tidligt at vurdere rådets virksomhed, og jeg kan derfor anbefale, at vi udskyder revisionen af loven til folketingsåret 1986-87.

Agerschou (SF):

Da loven om forebyggelsesrådet blev behandlet i folketinget i 1979, var SF positiv,

men vi var dengang ikke overbevist om, at det forebyggelsesråd, der blev foreslået, ville tage initiativer, der virkelig kunne nytte noget.

Det er en skepsis, der er blevet yderligere underbygget ved at læse beretningen fra forebyggelsesrådet for perioden 1. januar 1982 til 31. december 1983. Der er såmænd ikke noget i vejen med de ting, man har foretaget sig, men jeg kan f.eks. overhovedet ikke finde initiativer, der på en grundlæggende måde drejer sig om f.eks. arbejdsmiljøet og dets indflydelse på forekomsten af sygdomme. Vi kunne med andre ord godt tænke os, at rådet gav sig til at arbejde med de helt fundamentale sygdomsforebyggende problemer.

Nu drejer forslaget sig om at udskyde revisionen af loven, og vi har ikke noget imod at give forebyggelsesrådet endnu en periode til at vise, hvilken værdi dets arbejde kan have.

Med disse bemærkninger kan SF tilslutte sig forslaget.

Kirsten Wind Rasmussen (CD):

Forslaget drejer sig udelukkende om, at loven om et forebyggelsesråd først skal til revision i folketingsåret 1986-87. Ministeren mener ikke, at der efter de knap 4 år, rådet har eksisteret, er erfaringsmateriale nok til at kunne vurdere, om dets struktur og kommissorium fortsat er relevant, og heri er CD enig med ministeren.

Maisted (FP):

Vi ville have hilst et forslag, der gik ud på, at man nedlagde dette råd, med glæde. Nu var vi lige så godt i gang med at afskaffe unødvendige bestyrelser, og hvad der ellers kan findes, og så ville det jo have været rart, om man havde fortsat den linje og sagt, at også her er et område, hvor vi kunne spare på de offentlige udgifter, for det er jo sådan i dette samfund, at der ikke findes den ting, man ikke kan nedsætte et råd om og diskutere og undersøge. Det er det, der hedder en glimrende niche, og det danske samfund lider bl.a. under, at man opretter alle disse nicher, for dér kan man kun se den direkte udgift; alle de indirekte udgifter skjuler sig.

Derfor kan vi altså ikke støtte dette forslag; jeg mener, ministeren skulle have sagt, at forebyggelsesrådet skulle nedlægges.

Niels Helveg Petersen (RV):

Det er jo egentlig meget uskyldigt at skulle forlænge revisionsfristen for forebyggelsesrådet, men jeg synes nok, man skal tage anledning til i forbindelse med en sådan forlængelse af fristen at drøfte det, som egentlig er hovedspørgsmålet, nemlig om man nu også tager hensyn til, hvad forebyggelsesrådet virkelig foretager sig, og det er noget, vi gerne vil drøfte med ministeren i udvalget. Vi vil gerne prøve at se på, i hvilket omfang det faktisk også bruges efter sin hensigt, om man tager de anbefalinger alvorligt, som kommer fra forebyggelsesrådet, og i givet fald hvorfor ikke. For det er da meningen, at forebyggelsesrådets arbejde skal have nogle praktiske virkninger, og den side af sagen ønsker vi at drøfte med ministeren i forbindelse med denne lovrevision.

Steffensen (KrF):

Da det netop er ønsket, at man får et større erfaringsgrundlag, inden man tager endelig stilling til, hvordan dette forebyggelsesråd skal virke, og hvor det skal være fremover, kan vi tilslutte os forslaget.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Jeg skal takke for også denne behandling.

Jeg skal knytte nogle enkelte kommentarer til de synspunkter, der har været. Jeg er meget enig i det hovedsynspunkt, som er kommet fra nogle ordførere om, at man ikke kan forebygge, fordi man har et forebyggelsesråd. Man må altså forlange af et sådant forebyggelsesråd, at det er engageret, og at det lægger sig i selen for at løse den opgave, det rent faktisk har fået, som jo slet ikke er uvæsentlig og navnlig ikke er uvæsentlig i disse år, hvor vi bliver nødt til at sige, at forebyggelsen må have en stigende placering, ikke alene når vi taler flot om det, for så kan vi jo alle sammen, men det var måske også meget godt, om vi fik taget nogle initiativer på det forebyggende område, sådan at vi i den anden ende, nemlig i behandlingssektoren, dels kunne spare nogle penge, dels kunne sikre en bedre patientbehandling, så patienterne ikke bare bliver skubbet opad i et stadig mere specialiseret behandlingssystem. Som man vil vide, er jeg meget optaget af hele forebyggelsestanken.

Det, jeg synes er væsentligt ved det arbejde, som forebyggelsesrådet har lavet, er, at man er begyndt at sætte noget arbejde i gang lokalt ude i amterne og kommunerne. Jeg er ikke sikker på, at man er i stand til herinde fra at forebygge så forfærdelig meget i et sådant råd. Det, man kan, er at opsamle nogle oplysninger og tage nogle initiativer i samarbejde med dem, der sidder rundt omkring i landet, nemlig kommuner og amtskommuner, og det er faktisk lykkedes rimelig godt, synes jeg, og jeg kunne nævne nogle steder, hvor dette samarbejde fungerer særdeles udmærket.

Jeg kan sige til hr. Henning Rasmussen, at man selvfølgelig altid kan ønske større bevillinger til en eller anden indsats, men jeg har den principielle holdning, at det ikke er sikkert, at arbejdet bliver tilsvarende intensivere eller bedre af, at man får større bevillinger. Det kan man have forskellige synspunkter på, men hvis vi skal give større bevillinger til dette område, må vi være indstillet på, at de skal tages et andet sted fra; det kan altså ikke bare lægges oven i kagen.

Det, der må være vigtigt i øjeblikket, er at sige til forebyggelsesrådet, at vi med denne forlængede frist kan tage fat, som hr. Ager-schou sagde. Jeg er nemlig meget enig i, at et sådant forebyggelsesråd skal tage nogle initiativer og skal yde en indsats for det, som forebyggelsesrådet rent faktisk er sat til. Men så kan jeg godt se, at vi på et eller andet tidspunkt kommer ud i en diskussion om, hvad det så skal tage op, og der er sikkert lige så mange emner, man kunne tage op, som der er medlemmer af folketinget. Det er klart, at et sådant forebyggelsesråd, da bevillingerne nu ikke er uendelige, bliver nødt til at lave sig nogle prioriteringer i dette arbejde, og der vil måske være nogle, som ikke er 100 pct. enige i de prioriteringer, som forebyggelsesrådet har foretaget.

Til hr. Maisted kan jeg sige, at jeg synes, en nedlæggelse af forebyggelsesrådet ville se lidt underlig ud, hvis man i øvrigt er enig i, at forebyggelse ville være en farbar vej til at mindske noget af det, som jeg ved hr. Maisted også er interesseret i at mindske, nemlig udgifterne til vore sygehuse – de behandlede – og til sundhedsvæsenet i det hele taget. Men jeg er i øvrigt enig i, at forebyggelse jo er mange ting og er noget, der breder sig ud over samtlige sektorer i vores samfund, og

[Indenrigsministeren]

derfor er det næsten uendeligt, hvad vi taler om, når vi taler om forebyggelse.

Jeg noterede mig også hr. Niels Helveg Petersens spørgsmål om, hvorvidt der nu også kommer noget konkret ud af det. Som en konkret ting kan jeg nævne, at den rapport, som forebyggelsesrådet har lavet om passiv rygning, fra min side vil give sig udtryk i nogle helt konkrete forslag, som man senere vil kunne se på; ikke lovforslag, men initiativer, som jeg tager på baggrund af den rapport, og det er bare én af de ting, som det konkret har givet sig udslag i.

Derfor synes jeg, vi bør være enige om at forlænge forebyggelsesrådets tid og samtidig sige til dem, at der selvfølgelig kræves af én, hvis man skal have lov at eksistere – også i denne regerings tid – at man udfører et engageret arbejde, at man lægger sig så meget i selen som muligt for den opgave, man er sat på.

Det har også været baggrunden for, at jeg til fremsættelsen har drøftet lidt med mig selv og med de kommunale organisationer, om en anden ændring af rådet, som der står i bemærkningerne, var en overvejelse værd. Det mente man i de kommunale organisationer at det var, men at det nok ikke var det rette tidspunkt nu at omkalfatre det hele, men man ville være villig til at drøfte noget sådant i forbindelse med en senere revision af lovgivningen. Derfor synes jeg, vi opmærksomt skal følge rådets arbejde og håbe på, at der kommer noget vældig godt ud af den respit, som rådet nu får.

Henning Rasmussen (S):

Jeg tror, at forebyggelsesrådet har to hovedproblemer, og det ene er, at de ressourcer, der står til rådets rådighed, er meget begrænsede. Det betyder, at det er vanskeligt for rådet at tage de opgaver op og få undersøgt de områder, de gerne vil have undersøgt, og få stillet de forslag, de gerne vil stille.

Men rådets største problem er, at alt undersøgelsesarbejde og alle forslagene faktisk ingen mening har, hvis ikke de, der får forslagene, og som har ansvaret for, at de gennemføres, tager dem alvorligt og gør noget ved det. For rådet har jo ingen udfarende kraft, når det drejer sig om at gennemføre forslagene; de kan kun stille forslagene. Det

er andre myndigheder, der skal gennemføre dem. Nu nævnte indenrigsministeren sig selv ganske naturligt, når det drejer sig om den passive rygning, men sådan er det jo for hvert eneste af de områder, forebyggelsesrådet beskæftiger sig med: de fører kun til noget, hvis de, som forslagene er rettet til, gør noget ved det, og det skulle man måske i folketinget, i højere grad end det hidtil har været muligt, medvirke til at de pågældende gør.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Mette Madsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 8:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af sexologiske behandlingscentre.

Af Alice Faber (SF) m.fl.

(Fremsat 8/2 84).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Behandlingen af seksuelle problemer varetages i dag hovedsagelig af alment praktiserende læger og praktiserende speciallæger, hvilket jeg af mange grunde synes er den mest hensigtsmæssige måde, men hertil kommer jo også behandling hos psykologer, forskellige hospitalsafdelinger osv. Hvis der er behov for at henvise patienter, klienter – mennesker kan jeg bedre lide – til en mere specialiseret behandling, kan man, sådan som det er nu, benytte rigshospitalets psykiatriske poliklinik. Her er der en tværfaglig